A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2014. október 23.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Közösségi Vámkódex — A behozatali vám beszedése — Az áruk származása — Bizonyítékok — Az Európai Unió Alapjogi Chartája — 47. cikk — Védelemhez való jog — A hatékony bírói jogvédelemhez való jog — A tagállamok eljárási autonómiája”

A C-437/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) a Bírósághoz 2013. augusztus 2-án érkezett, 2013. július 12-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Unitrading Ltd**

és

a **Staatssecretaris van Financiën** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: S. Rodin tanácselnök, A. Borg Barthet és M. Berger (előadó) bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: V. Tourrès tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. július 3-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Unitrading Ltd képviseletében R. Niessen-Cobben, jogtanácsosi minőségben,

– a holland kormány képviseletében B. Koopman, M. Bulterman és H. Stergiou, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,

– az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében J. Beeko, meghatalmazotti minőségben, segítője: K. Beal QC,

– az Európai Bizottság képviseletében W. Roels és B.-R. Killmann, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: holland.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Unitrading Ltd (a továbbiakban: Unitrading) és a Staatssecretaris van Financiën között importvám kivetése tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

3 A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o., a továbbiakban: Vámkódex) 243. cikke ekként rendelkezik:

„(1) Bármely személynek joga van jogorvoslati kérelmet benyújtani a vámhatóság által a vámjogszabályok alkalmazásával kapcsolatban hozott olyan határozatok ellen, amelyek őt közvetlenül és személyesen [helyesen: személyében] érintik.

[...]

(2) A jogorvoslati jog:

a) első fokon a tagállamok által erre a célra kijelölt vámhatóság előtt;

b) ezt követően valamely olyan független testület előtt gyakorolható, amely bíróság vagy ezzel egyenértékű szakosodott testület lehet, a tagállamokban hatályban lévő rendelkezéseknek megfelelően.”

4 A Vámkódex 245. cikke így rendelkezik:

„A jogorvoslati eljárás végrehajtására szolgáló rendelkezéseket a tagállamok határozzák meg.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

5 2007. november 20-án a Rickmansworth-ben (Egyesült Királyság) székhellyel rendelkező Unitrading 86 400 kilogramm friss fokhagymafej (a továbbiakban: áru) szabad forgalomba bocsátását jelentette be a holland vámhatóságnak. A bejelentést az F. V. de Groof's In- en Uitklaringsbedrijf BV tette, amely – mint a Unitrading közvetlen képviselője – Comex (a továbbiakban: Comex) néven végzi tevékenységét. A bejelentés szerint az áru származási országa Pakisztán volt. Az árut a Karachi Chamber of Commerce and Industry 2007. november 5-i származási igazolása kísérte.

6 A holland vámhatóságok 2007. november 21-én mintát vettek az áruból. Ugyanezen a napon e hatóságok a bejelentett származási országgal kapcsolatos kétségeik okán kiegészítő biztosíték nyújtását követelték. Mivel a Unitrading ilyen biztosítékot nyújtott, az említett hatóságok 2007. november 26-án engedélyezték az áru kiadását. Az amszterdami (Hollandia) vámlaboratórium mindazonáltal az úgynevezett „magas felbontású ICP/MS [Inductively coupled plasma mass spectroscopy]” módszer segítségével bevizsgáltatta az egyes minták egy részét (a továbbiakban együttesen: részminták) az US

Department of Homeland Security, Customs and Border Protection (az Egyesült Államok belbiztonsági minisztériumának vámügyi és határvédelmi szolgálata) egyik laboratóriumával (a továbbiakban: amerikai laboratórium). Ez utóbbi 2008. január 8-i levelében különösen azt emelte ki, hogy legalább 98%-os a valószínűsége annak, hogy a szóban forgó termék kínai fokhagyma.

7 A Comex kérelmére mindegyik mintából egy másik részt küldtek meg az amerikai laboratóriumnak, amely a vizsgálatot követően megerősítette előző megállapításait. Ezzel szemben a Comex azon javaslatát, hogy az árut Pakisztánban vizsgálják be az árut Hollandiába importáló társaság költségén, a vámhatóságok elutasították.

8 Az amszterdami vámlaboratórium levelében tájékoztatta az új vizsgálatok eredményéről az érintett holland vámhivatal vámhatóságát. Arról is tájékoztatta ez utóbbit, hogy a vizsgált minták maradványait nem az ő helyiségeiben tárolják, azonban a kontrollminták egy központi mintatárban 2009. május 30-ig megőrzésre kerülnek, amiről a Unitradinget 2008. június 11-én tájékoztatták. 2008. december 2-án a vámhatóságok megállapították, hogy az áru Kínából származik.

9 2008. december 19-én vámmegállapító határozat (a továbbiakban: vitatott vámmegállapító határozat) kibocsátására került sor, amelyet közöltek a Unitradinggel. Arra az említett tényre figyelemmel, hogy az áru Kínából származott, 1000 kilogrammonként 1200 euró, összességében 98 870,40 euró többletvámot vetettek ki.

10 A Unitrading kifogással élt a vitatott vámmegállapító határozattal szemben, és vitatta az amerikai laboratórium által végzett vizsgálatokat. Az amszterdami vámlaboratórium kérdéseire az amerikai laboratórium 2009. február 9-én elektronikus levélben válaszolt, kiemelve, hogy a részmintákat összehasonlították az adatbázisaikban szereplő, a bejelentett származási országra, nevezetesen Pakisztánra, illetve a feltételezett származási országra, azaz Kínára vonatkozó adatokkal. 2009 márciusában az amerikai laboratórium ezenfelül arról tájékoztatta az amszterdami vámhivatalt, hogy több, mint tizenöt nyomelemet mutattak ki az árumintából. Mindazonáltal megtagadta, hogy az összehasonlított kínai és pakisztáni vidékekre vonatkozó adatokat közöljön, azon okból, hogy olyan érzékeny adatokról van szó, amelyekhez a hozzáférést törvény korlátozza.

11 2009. október 20-i, a Kínában végzett, az Egyesült Királyságba, Hollandiába és Belgiumba küldött, olyan friss fokhagymaszállítmányokra vonatkozó vizsgálatáról szóló jelentésében, amelyek esetében Pakisztánt jelölték meg származási országnak, jóllehet feltételezhető volt, hogy az áru Kínából származott, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) arra a következtetésre jutott, hogy alapos okokból feltételezhető volt, hogy az érintett áruk nem Pakisztánból, hanem Kínából származtak.

12 Mivel e körülményekre figyelemmel a vámhatóság helybenhagyta a vitatott vámmegállapító határozatot, a Unitrading keresetet nyújtott be a Rechtbank te Haarlemhez (haarlemi elsőfokú bíróság), amely 2010. augusztus 12-i ítéletében megalapozatlannak minősítette az ezen utóbbi határozattal szemben benyújtott keresetet. A Unitrading ezen ítélettel szemben fellebbezést nyújtott be a Gerechtshof te Amsterdamhoz (amszterdami fellebbviteli bíróság), amely 2012. május 10-én helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, elsősorban azt megállapítva, hogy a holland vámhatóságok bizonyították, hogy az áru nem Pakisztánból, hanem Kínából származott. A Gerechtshof te Amsterdam ezenfelül azt is megállapította, hogy az előtte zajló tárgyalás időpontjában Amszterdamban még rendelkezésére álltak az áruból vett részminták, egy esetlegesen késztendő ellenszakvélemény céljából. A Unitrading felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz.

13 E körülmények között a Hoge Raad der Nederlanden felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Azt eredményezik-e a […] Charta 47. cikkében lefektetett jogok, hogy a bíróság nem veheti figyelembe a vizsgálati eredményeket, amennyiben a vámhatóságok az importáruk eredetének bizonyítására irányuló eljárásában harmadik személy által lefolytatott vizsgálat eredményeire

kívánnak támaszkodni, amelyről az sem a vámhatóságot, sem a bejelentőt nem tájékoztatta, ami így megnehezíti vagy ellehetetleníti a védelem számára a levont következtetések helytállóságának vizsgálatát, illetve cáfolatát, valamint a bíróság számára megnehezíti a vizsgálat eredményeinek értékelésében álló feladatának ellátását? Eltérő választ eredményez-e az a körülmény, hogy e harmadik személy a vámhatóságtól és a kötelezettől a vonatkozó információkat arra a közelebbről nem kifejtett indokra hivatkozva tagadja meg, hogy az bűnüldözési szempontból érzékeny adatnak (»law enforcement sensitive information«) minősül?

2) Azt eredményezik-e a Charta 47. cikkében lefektetett jogok, hogy a vámhatóságnak, ha nem tud tájékoztatást adni a lefolytatott vizsgálatról, amelyre az áruk eredetére vonatkozó feltételezését alapozza – amely eredmények megalapozottan vitathatók –, és amennyiben az a hatóságoktól jogosan elvárható, támogatnia kell a kötelezett arra irányuló kérelmét, hogy a saját költségére az általa megjelölt származási országban vizsgálat lefolytatására és/vagy mintavételre kerüljön sor?

3) Eltérő választ kell-e adni az első és második kérdésre, amennyiben a fizetendő vámról szóló értesítést követően meghatározott ideig rendelkezésre álltak még az áruminták egyes részei, amelyeket a kötelezett egy másik laboratóriumban megvizsgáltathatott volna, jóllehet az ilyen vizsgálat eredménye nem változtat azon, hogy a vámhatóság által bevont laboratórium eredményei nem ellenőrizhetők, és így – ha a másik laboratórium a kötelezett által megjelölt származást állapítja meg – a bíróság számára sem lenne lehetséges a két laboratórium eredményeinek összehasonlítása a megbízhatóságuk szempontjából? Amennyiben igen, köteles-e a vámhatóság a kötelezett figyelmét felhívni arra, hogy rendelkezésre állnak még az áruk mintáinak részei, amelyeket ilyen vizsgálat céljából igénybe vehet?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

14 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a Charta 47. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az, hogy az importált áruk eredetének a vámhatóságok általi bizonyítása harmadik személy által elvégzett vizsgálatok eredményein alapul, amely eredmények tekintetében e harmadik személy megtagadja, hogy kiegészítő információkat szolgáltasson akár a vámhatóságoknak, akár a bejelentőnek, és ami azzal a következménnyel jár, hogy megnehezíti vagy ellehetetleníti a levont következtetések helytállóságának vizsgálatát vagy vitatását.

15 A Unitrading szerint a Charta 47. cikke megköveteli, hogy az érintett megismerhesse a rá vonatkozóan hozott határozat alapjául szolgáló indokokat. Egyébiránt a védelemhez való jog részét képező kontradiktórius eljárás elvére figyelemmel az eljárásban részt vevő feleknek joguk kell, hogy legyen arra, hogy a bíróságnak benyújtott minden iratot és észrevételt megismerhessenek annak érdekében, hogy a bíróság döntését befolyásolhassák, és ezen iratokat és észrevételeket megvitathassák. A Bíróság a ZZ-ítéletben (C-300/11, EU:C:2013:363) már megállapította, hogy ha szükségessé válik, hogy – többek között – a nemzetbiztonságot érintő kényszerítő megfontolásokra tekintettel ne közöljenek bizonyos információkat az érintettel, a nemzeti bíróságnak az eljárásjog olyan technikáival és szabályaival kell rendelkeznie, és kell azokat alkalmaznia, amelyek lehetővé teszik e megfontolások és a Charta 47. cikkében rögzített jogok összehangolását.

16 A cseh kormány hangsúlyozza, hogy amennyiben határozatukat arra a tényre kívánják alapozni, hogy a bejelentő által megjelölt származási ország nem felel meg a valóságnak, a vámhatóságokra hárul e hivatkozás bizonyításának terhe. Kizárólag egy olyan vizsgálati jelentés lehet bizonyítékértékű, amelyből világosan kiderül, hogy milyen eljárást alkalmaztak, és az milyen eredményre vezetett,

megfelelő módon ahhoz, hogy a vámhatóságok számára lehetővé tegye az eredmények hitelességének és relevanciájának értékelését, az érintett személy számára pedig azt, hogy hasznosan hivatkozhasson az ezen eredményekről kialakított álláspontjára.

17 A holland kormány kiemeli, hogy sem a vámhatóságok, sem a Unitrading, sem pedig a kérdést előterjesztő bíróság nem ismerhették meg teljes egészében az amerikai laboratórium által végzett vizsgálatok valamennyi részletét. Mindazonáltal, tekintettel e laboratórium megbízhatóságára, e hatóságok joggal vélhették úgy, hogy a vizsgálati eredményekre vonatkozó jelentések elégséges bizonyítékoknak minősülnek. A bírói felülvizsgálatnak a Charta 47. cikkében rögzített hatékonysága különösen azt követeli meg, hogy az érintett megismerhesse a rá vonatkozóan hozott határozat alapjául szolgáló indokokat. Márpedig ezt a követelményt tiszteletben tartották az alapeljárásban.

18 Az Egyesült Királyság Kormánya azt állítja, hogy az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének sérelme nélkül, a Vámkódex 245. cikke értelmében az egyes tagállamok nemzeti jogrendszerének feladata, hogy szabályozza a nemzeti vámhatóságnak az érdekeltre nézve kedvezőtlen határozatával szembeni jogorvoslat gyakorlásának eljárását. A Bíróság a ZZ-ítélet (EU:C:2013:363) 57–66. pontjában megkülönböztette azokat az indokokat, amelyeken valamely közigazgatási határozat nyugszik, és az ezen indokokat alátámasztó bizonyítékokat, és megállapította, hogy a nemzeti bíróság feladata annak értékelése, hogy befolyásolják-e a nem közölt bizonyítékok bizonyító erejét, és ha igen, milyen mértékben a felperes védelemhez való jogát érintő azon korlátozások, amelyek e bizonyítékok közlésének elmaradásából erednek.

19 Az Európai Bizottság szerint a bizonyíték fogalmára vonatkozó uniós szabályozás hiányában főszabály szerint minden olyan bizonyítási eszköz elfogadható, amelyet a tagállamok eljárási joga elfogad a Vámkódex 243. cikkében előírttal analógiát mutató eljárásokban. Mindazonáltal a ZZ-ítélet (EU:C:2013:363) 62–67. pontjából az következik, hogy az illetékes nemzeti vámhatóságokra hárul annak bizonyítása, hogy a tagállamok számára fontos közérdekű célok megvalósulását sérti a határozataik jogszerűségét alátámasztó pontos és hiánytalan bizonyítékok közlése.

20 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a Charta 47. cikkében biztosított bírósági jogorvoslat hatékonysága megköveteli, hogy az érintett – akár magának a határozatnak a szövege, akár ezen indokok kérésére történő közlése alapján – megismerhesse a rá vonatkozóan hozott határozat alapjául szolgáló indokokat, annak érdekében, hogy lehetővé tegye számára jogai lehető legjobb feltételek mellett történő védelmét, és az ügy teljes ismeretében annak eldöntését, hogy hasznos-e az illetékes bírósághoz fordulni. Másrészt, az illetékes bíróságnak hatáskörrel kell rendelkeznie a tekintetben, hogy a szóban forgó hatóságtól megkövetelje ezen indokok a célból történő közlését, hogy teljes mértékben gyakorolhassa a szóban forgó nemzeti határozat felülvizsgálatát (lásd ebben az értelemben: ZZ-ítélet, EU:C:2013:363, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

21 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából továbbá az következik, hogy a bírósági eljárást illetően a Charta 47. cikkében szereplő védelemhez jog való részét képező kontradiktórius eljárás elvére tekintettel az eljárásban részt vevő feleknek joguk kell, hogy legyen arra, hogy a bíróságnak benyújtott minden iratot és észrevételt megismerhessenek annak érdekében, hogy a bíróság döntését befolyásolhassák, és ezen iratokat és észrevételeket megvitathassák. Sértené ugyanis a hatékony bírói jogorvoslathoz való alapvető jogot, ha valamely bírósági határozat olyan tényeken vagy iratokon alapulna, amelyekről maguk a felek vagy a felek valamelyike nem szerezhetett tudomást, és amelyekről ezáltal álláspontjukat sem adhatták elő (ZZ-ítélet, EU:C:2013:363, 55 és 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

22 Mindazonáltal nem tűnik úgy, hogy egy olyan esetben, mint az alapügyben szóban forgó eset, megsértették volna a jelen ítélet 20. és 21. pontjában hivatkozott elveket. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból ugyanis az tűnik ki, hogy a Unitrading ismerte azokat az indokokat, amelyeken a

tekintetében hozott határozat alapult, és megismert a bíróságnak benyújtott minden iratot és észrevételt annak érdekében, hogy a bíróság döntését befolyásolhassa, és ezen iratokat és észrevételeket megvitathassa a bíróság előtt.

23 E körülményekre figyelemmel, az amerikai laboratórium által szolgáltatott vizsgálati eredmények pusztán olyan bizonyítékoknak tekinthetők, amelyeket mind a vámhatóságok, mind pedig a holland bíróságok – a Unitrading által hivatkozott érveket és az általa szolgáltatott bizonyítékokat is figyelembe véve – elégségesnek minősíthettek az áruk valódi eredetének megállapításához. Márpedig, amint azt a Bizottság joggal hangsúlyozta, mivel a bizonyíték fogalma uniós jogi szinten nem szabályozott, főszabály szerint minden olyan bizonyítási eszköz elfogadható, amelynek elfogadását a tagállamok eljárásjogai a Vámkódex 243. cikkében előírthoz hasonló eljárásokban megengedik (Sony Supply Chain Solutions (Europe) ítélet, C-153/10, EU:C:2011:224, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

24 Egy ilyen bizonyítási eszköz elfogadhatósága, még abban az esetben is, ha ez jelentős, sőt meghatározó az érintett jogvita megoldásának szempontjából, nem vitatható kizárólag azon tény alapján, hogy e bizonyítási eszköz nem teljesen ellenőrizhető sem az érintett fél, sem pedig az eljáró bíróság által, amint az láthatóan az amerikai laboratórium vizsgálati eredményeivel történt az alapügyben. Ugyanis, amennyiben – ilyen esetben – az érintett fél nem ellenőrizheti teljességgel e vizsgálati eredmények pontosságát, nincs olyan helyzetben, mint amely a ZZ-ítélet (EU:C:2013:363) alapjául szolgált, mivel abban a helyzetben mind a nemzeti hatóság, mind pedig az ez utóbbi által elfogadott határozattal szemben benyújtott jogorvoslati kérelem tekintetében eljáró bíróság az ezen ügyben vitatott nemzeti szabályozás alkalmazásával megtagadta azt, hogy az érintett személlyel pontosan és teljes körűen közölje a tekintetében elfogadott határozat alapját képező indokokat.

25 Úgy tűnik, hogy az alapeljárásban a hatékony bírói védelemhez való jogot sem sértették meg, tekintettel arra, hogy az egymást követően eljáró bíróságokat a nemzeti eljárásjog értelmében láthatóan nem köti a tényeknek és különösen a bizonyítási eszközöknek a vámhatóság általi értékelése (lásd ebben az értelemben: Wilson-ítélet, C-506/04, EU:C:2006:587, 61. pont).

26 Ugyanis, mivel valamely, az eljárás felei, illetve a jogvitában eljáró bíróság által nem teljességgel ellenőrizhető bizonyítási eszköz – mint amilyen az alapügyben szereplő vizsgálati eredmények – relevanciája érvényesen vitatható az érintett fél által, különösen az arra való hivatkozással, hogy e bizonyítási eszköz csak a hivatkozott tények közvetett bizonyítékának minősülhet, illetve eltérő állításainak alátámasztására alkalmas egyéb elemekre történő hivatkozással, e személynek a Charta 47. cikke szerinti hatékony bírói jogvédelemhez való jogát főszabály szerint nem sértették meg. Márpedig, amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból, valamint a holland kormánynak a tárgyaláson tett észrevételeiből kitűnik, az alapügyben az egymást követően eljáró bíróságok láthatóan szabadon értékelhették az eléjük terjesztett bizonyítékok relevanciáját.

27 Mivel a Vámkódex 245. cikke ezen összefüggésben előírja, hogy a 243. cikk szerinti jogorvoslati eljárás végrehajtására szolgáló rendelkezéseket a tagállamok határozzák meg, meg kell állapítani, hogy az eljárási szabályok kialakítása az egyes tagállamok nemzeti jogrendszerének feladata, e szabályok azonban egyrészt nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint azok, amelyek a hasonló tagállami jogi jogorvoslatokra vonatkoznak (az egyenértékűség elve), másrészt nem tehetik a gyakorlatban lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé a közösségi jogrend által biztosított jogok érvényesítését (a tényleges érvényesülés elve). E megfontolások érvényesek – többek között – a bizonyítási szabályok tekintetében is (lásd ebben az értelemben: Direct Parcel Distribution Belgium ítélet, C-264/08, EU:C:2010:43, 33. és 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

28 A tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartása céljából a nemzeti bíróságnak, amennyiben megállapítja, hogy az a tény, hogy a vámtartozás adósának kell viselnie a bejelentett áruk eredete bizonyításának terhét, ha az ő feladata a vámhatóságok által alkalmazott közvetett bizonyíték relevanciájának cáfolata, gyakorlatilag lehetetlenné teheti vagy rendkívül megnehezítheti az ilyen

bizonyíték szolgáltatását, különösen mivel olyan adatokra vonatkozik, amelyekkel az adós nem rendelkezhet, a nemzeti jog alapján rendelkezésére álló valamennyi eljárásjogi eszközt igénybe kell vennie, köztük a bizonyításfelvételre irányuló szükséges intézkedések elrendelését (lásd ebben az értelemben: Direct Parcel Distribution Belgium ítélet, EU:C:2010:43, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

29 Mindazonáltal, amennyiben a nemzeti bíróság igénybe vette a nemzeti jog alapján rendelkezésére álló valamennyi eljárásjogi eszközt, és arra a következtetésre jut, hogy az érintett áruk valódi származása nem azonos a bejelentett származással, tehát a kiegészítő vámoknak, sőt valamely bírságnak a bejelentőre történő kivetése igazolt, a Charta 47. cikkével nem ellentétes az, hogy az említett bíróság ilyen értelmű határozatot hoz.

30 A fenti megfontolásokra figyelemmel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a Charta 47. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, hogy az importált áruk származásának a vámhatóságok által a nemzeti eljárásjog alapján szolgáltatott bizonyítéka harmadik személy által elvégzett vizsgálatok eredményein alapul, amely eredmények tekintetében e harmadik személy megtagadja, hogy kiegészítő információkat szolgáltasson akár a vámhatóságoknak, akár a bejelentőnek, és ami azzal a következménnyel jár, hogy megnehezíti vagy ellehetetleníti a levont következtetések helytállóságának vizsgálatát, illetve vitatását, feltéve hogy tiszteletben tartják a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség elvét. A nemzeti bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az alapügyben ez így történt-e.

A második és a harmadik kérdésről

31 Második és harmadik kérdésével – amelyeket célszerű együtt vizsgálni – a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy olyan esetben, mint az alapügyben szereplő eset, még azt feltételezve is, hogy a vámhatóságok nem tudnak kiegészítő tájékoztatást adni az érintett vizsgálatokról, a Charta 47. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az abban lefektetett jogokból az következik, hogy a vámhatóságoknak támogatniuk kell az érdekelt arra irányuló kérelmét, hogy a saját költségére az általa megjelölt származási országban vizsgálják be a szóban forgó árut. Ezenfelül a kérdést előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy meg kell-e őrizni meghatározott ideig az áruk részmintáit, amelyeket az érdekelt igénybe vehetett volna a célból, hogy egy másik laboratóriumban megvizsgáltathassa azokat, igenlő válasz esetén pedig a vámhatóság köteles-e az érdekelt figyelmét felhívni arra, hogy rendelkezésre állnak még az áruk megőrzött részmintái, valamint arra a tényre, hogy azokat az említett vizsgálat céljából igénybe veheti.

32 A második és harmadik kérdésre adandó válasz tekintetében emlékeztetni kell arra, hogy, először is, a Charta 47. cikkével főszabály szerint nem ellentétes az, hogy az importált áruk származásának a vámhatóságok által a nemzeti eljárásjog alapján szolgáltatott bizonyítéka harmadik személy által elvégzett vizsgálatok eredményein alapul, amelyek helytállóságának vizsgálata, illetve vitatása lehetetlen, feltéve hogy tiszteletben tartják a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség elvét.

33 Másodsorban, a jelen ítélet 27. pontjából egyfelől az következik, hogy a 243. cikk szerinti jogorvoslati eljárás szabályainak kialakítása az egyes tagállamok nemzeti jogrendszerének feladata, amennyiben e szabályok nem kedvezőtlenebbek, mint azok, amelyek a hasonló tagállami jogi jogorvoslatokra vonatkoznak (az egyenértékűség elve), illetve nem teszik a gyakorlatban lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé a közösségi jogrend által biztosított jogok érvényesítését (a tényleges érvényesülés elve), másfelől pedig az, hogy e megfontolások a bizonyítási szabályok tekintetében is érvényesek.

34 Márpedig e megfontolások teljes egészében alkalmazhatók a második és a harmadik kérdésre. Következésképpen annak ellenére, hogy a tagállamok kötelesek tiszteletben tartani a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség elvét, azt a kérdést, hogy egy olyan helyzetben, mint az alapügyben fennálló helyzet, a vámhatóságoknak támogatnia kell-e az érdekelt arra irányuló kérelmét, hogy

valamely harmadik országban végeztessen vizsgálatokat, e tekintetben azon tény relevanciáját, hogy az áru részmintáit bizonyos időn keresztül megőrizték-e, valamint, igenlő válasz esetén, azt a kérdést, hogy a vámhatóságok kötelesek-e erről az érdekeltet tájékoztatni, a nemzeti eljárásjog alapján kell értékelni.

35 Következésképpen a második és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az olyan esetben, mint az alapügyben szereplő eset, és azt feltételezve is, hogy a vámhatóságok nem tudnak kiegészítő tájékoztatást adni az érintett vizsgálatokról, azt a kérdést, hogy a vámhatóságoknak támogatniuk kell-e az érdekelt arra irányuló kérelmét, hogy a saját költségére az általa megjelölt származási országban vizsgálják be a szóban forgó árut, valamint azt a kérdést, hogy meg kell-e őrizni meghatározott ideig az áruk részmintáit, amelyeket az érdekelt igénybe vehetett volna a célból, hogy egy másik laboratóriumban megvizsgáltathassa azokat, igenlő válasz esetén pedig a vámhatóság köteles-e az érdekelt figyelmét felhívni arra, hogy rendelkezésre állnak még az áruk megőrzött részmintái, valamint arra a tényre, hogy azokat az említett vizsgálat céljából igénybe veheti, a nemzeti eljárásjog alapján kell értékelni.

A költségekről

36 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

1) **Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, hogy az importált áruk származásának a vámhatóságok által a nemzeti eljárásjog alapján szolgáltatott bizonyítéka harmadik személy által elvégzett vizsgálatok eredményein alapul, amely eredmények tekintetében e harmadik személy megtagadja, hogy kiegészítő információkat szolgáltasson akár a vámhatóságoknak, akár a bejelentőnek, és ami azzal a következménnyel jár, hogy megnehezíti vagy ellehetetleníti a levont következtetések helytállóságának vizsgálatát, illetve vitatását, feltéve hogy tiszteletben tartják a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség elvét. A nemzeti bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az alapügyben ez így történt-e.**

2) **Az olyan esetben, mint az alapügyben szereplő eset, és azt feltételezve is, hogy a vámhatóságok nem tudnak kiegészítő tájékoztatást adni az érintett vizsgálatokról, azt a kérdést, hogy a vámhatóságoknak támogatniuk kell-e az érdekelt arra irányuló kérelmét, hogy a saját költségére az általa megjelölt származási országban vizsgálják be a szóban forgó árut, valamint azt a kérdést, hogy meg kell-e őrizni meghatározott ideig az áruk részmintáit, amelyeket az érdekelt igénybe vehetett volna a célból, hogy egy másik laboratóriumban megvizsgáltathassa azokat, igenlő válasz esetén pedig a vámhatóság köteles-e az érdekelt figyelmét felhívni arra, hogy rendelkezésre állnak még az áruk megőrzött részmintái, valamint arra a tényre, hogy azokat az említett vizsgálat céljából igénybe veheti, a nemzeti eljárásjog alapján kell értékelni.**

Aláírások